

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

 Сергій ЗАЄЦЬ
«04» лютого 2025р.

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

**Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України»
Філія «Столичний лісовий офіс» Радомишльське надлісництво
State Specialized Forest Enterprise «Forests of Ukraine» Branch
«Stolychnyi Forest Office» Radomyshlske Forestry Management Unit
ДП «Ліси України» Філія «Столичний лісовий офіс»
Радомишльське надлісництво
SFE «Forests of Ukraine» Branch «Stolychnyi Forest Office»
Radomyshlske FMU
Числовий індекс надлісництва (структурного підрозділу філії)
45530596/156.08**

Вступ

В сучасних умовах ринкової конкуренції, інтенсифікації та прискорення темпів науково - технічного прогресу основне місце належить вирішенню проблем ефективності економічної системи. Ефективність, як економічна мета суспільного розвитку,- це відношення фінансових результатів, соціальних наслідків та економічних ефектів до витрат, з ними пов'язаних, що виражаються у грошовій формі.

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами становлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

1. Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування.

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності лісгоспу;
- оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення та збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників лісгоспу;

- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства підприємства.

2. Коротка довідка по надлісництву

Радомишльське надлісництво розташоване в східній частині Житомирської області на території Житомирського та Коростенського адміністративних районів, на північний схід від м. Житомира.

Загальна площа земель лісогосподарського призначення складає 56354,4 га в тому числі покритої лісом площі 49151 м³.

Радомишльське надлісництво задовольняє потребу в деревині адміністративні райони Радомишля, Черняхова, Малина, а також проводить відпуск деревини в інші райони.

Район розміщення надлісництва характеризується розвинутою сіткою шляхів транспорту загального користування.

Основними транспортними магістралями в районі розміщення надлісництва є дороги з твердим покриттям, крім цього по території надлісництва проходить густа сітка ґрунтових доріг місцевого призначення, які з'єднують лісові масиви з населеними пунктами.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині та продуктах побічного користування лісу, лісогосподарські заходи мають велике захисне, санітарно-гігієнічне та рекреаційне значення. Вони сприяють процесу накопичення та охорони вологи в ґрунті, регулюють та покращують водний режим річок, захищають угіддя від водної та вітрової ерозії, що позитивно впливає на економічний ефект сільського господарства району.

Територія Радомишльського надлісництва відноситься до центральної частини Полісся. Клімат помірно-вологий – тепле і вологе літо, м'яка зима. Середня температура літніх місяців - +17 +24° С. По характеру рослинності територія надлісництва відноситься до зони змішаних лісів Східноєвропейської рівнини.

Клімат району знаходження надлісництва для росту деревини та кушових порід (сосни, дуба, вільхи та інш.) рахується благоприємним. Територія району по характеру рельєфу являє собою слабо хвилову рівнину з загальним невеликим нахилом на північно-східний з наявністю невеликих холмів та незначних впадин, зв'язаних з діями льодовикових вод і нерівностей льодовикових відкладень.

Радомишльське надлісництво створено з метою:

- – ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів;
- – ведення мисливського господарства, охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування надлісництва.

В склад Радомишльського надлісництва входять 9 лісництв, Радомишльська транспортна дільниця, Малинська транспортна дільниця, Малинський рекреаційний пункт «Лісовичок».

Радомишльському надлісництву надана декларація відповідності матеріально – технічної бази роботодавця вимогам законодавство з питань охорони праці та промислової безпеки.

- Проведення заходів з відновлення лісів, підвищення їх продуктивності, створення насаджень із швидкоростучих і технічно цінних порід;
- Організація лісонасінневої справи і лісових розсадників.
- Охорона лісів і захисних лісонасаджень від незаконних порубів, пошкоджень, від пожеж, здійснення протипожежних заходів, захист лісів від хвороб та шкідників лісу.
- Виробництво товарів народного споживання.
- Ведення мисливського господарства та контроль за дотриманням правил полювання.
- Здійснення біотехнічних заходів, що спрямовані на підвищення продуктивності і поліпшення якості мисливських угідь та зростання чисельності мисливських тварин.
- Організація та проведення полювання, в тому числі й полювання іноземними громадянами, реалізація мисливських тварин та продукції полювання.
- Здійснення зовнішньоекономічної діяльності; співробітництво з міжнародними та іноземними організаціями і громадянами.

3. Характеристика лісових ресурсів.

Під впливом лісів підвищується родючість ґрунтів, збільшується урожайність сільськогосподарських культур, пом'якшуються небагатоприємні природно-кліматичні умови.

Для економічного потенціалу Житомирської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють

поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

Загальна площа лісового фонду становить 56354,40 га в т.ч. покрита лісом — 49426 га.

У складі лісового фонду надлісництва переважають експлуатаційні ліси загальна площа яких становить 38409,8 га (68%). Ліси природоохоронного значення, історико-культурного призначення становлять 2141 га (4%). рекреаційно оздоровчі ліси становлять 5081,1 га (9%), захисні ліси - 10722,5 га (19%).

Загальний запас деревини в лісах надлісництва становить 11987,33 тис. м³, в стиглих і перестійних насадженнях — 2461,31 тис. м³.

Лісистість території (частка покритої лісом площі) становить 87,2%, з них молодняки до 20 років 6174,6 га (11%)

В основу організації процесу лісокористування закладений поділ лісів на категорії, в залежності від їх екологічного та народногосподарського значення, розташування та виконання ними функцій. Лісовим кодексом України визначено поділ лісів на категорії лісів.

Існуючий поділ лісів на категорії земель, в основному, відповідає господарському значенню, природним та економічним умовам району розташування надлісництва і не планується до перегляду.

По Радомишльському надлісництву переважають хвойні середньовікові насадження.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташовано надлісництво складає:

Радомишльський 31,2%, Малинський 38,6%.

4. Система управління лісовими ресурсами.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України) Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Радомишльське над лісництво підпорядковане Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» який є територіальним органом, Держлісагенства України.

В 2021 році шляхом приєднання ДП «Радомишльське лісомисливське господарство» до ДП «Малинське лісове господарство» було створено ДП «Радомишльське лісомисливське господарство», а згодом у 2023 році підприємство перейшло у філії «Радомишльське лісомисливське господарство».

В 2025 році створено Радомишльське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

На даний час у філії 9 лісництв, Радомишльська транспортна дільниця, Малинська транспортна дільниця, Малинський рекреаційний пункт «Лісовичок»

Основною виробничою одиницею у над лісництві є лісництво. (Таблиця 1)

Таблиця 1

Назва	Площа
Радомишльське (Поташнянське) лісництво	9104,5
Потіївське лісництво	4300,0
Кримоцьке лісництво	4147,2
Білківське лісництво	6589,9
Малинське (Слобідське) лісництво	8290,5
Українківське лісництво	5914,7
Чоповицьке лісництво	5264,7
Іршанське (Краснобірське) лісництво	8546,7
Любовицьке лісництво	4196,2

Лісництво очолює лісничий і помічник лісничого. Воно в свою чергу поділяється на майстерські дільниці, загальна кількість яких в надлісництві 57. Середня площа майстерської дільниці 989 га. На кожному обході працює майстер лісу. Майстри лісу є матеріально відповідальними особами.

Радомишльське надлісництво володіє необхідною матеріально-технічною та технологічною базою і достатнім кадровим потенціалом; має сучасне комп'ютерне забезпечення, тобто все необхідне для ведення лісового господарства.

Бюджетного фінансування надлісництва не отримує. Витрати лісогосподарської діяльності фінансуються за рахунок Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» .

5. Обґрунтування розміру розрахункової лісосіки.

Розрахункова лісосіка – щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування по ДП «Гайсинський лісгосп» обрахована Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням (УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ) згідно Методики визначення розрахункової лісосіки, затвердженої наказом Мінприроди в 2019 році.

Експлуатаційний фонд при базовому лісовпорядкуванні 2019 року виявлений на площі 3437,1 га із стовбуровим запасом 1190,6 тис.м³.

Розрахункова лісосіка прийнята другою лісовпорядною нарадою в розмірі 120,9 тис.м³ ліквідної деревини, в тому числі по господарствах:

- хвойне - 94,6 тис. м³ (сосна)
- соснова – 93,4 тис.м³,
- ялинова – 1,1 тис.м³,
- твердолистяне – 8,5 тис.м³
- в т.ч. дуб – 6,7
- ясеневе – 0,7 тис.м³,
- грабова – 1,1 тис.м³,
- мя'колистяне – 17,9 тис.м³,
- береза – 7,9 тис.м³,
- осика – 4,4 тис.м³,
- вільха – 5,7 тис.м³,
- Розрахункова лісосіка по категоріях лісів:
- Рекреаційно-оздоровчі - 3,9 тис.м³
- захисні ліси - 18,1 тис.м³
- експлуатаційні ліси - 99 тис.м³

Пропозиції та відповідні дані щодо розрахункової лісосіки по категоріях лісів в розрізі панівних порід підготовлені лісовпорядною організацією ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ».

По відношенню до попереднього року нова розрахункова лісосіка не змінилась.

Базова інформація про приріст і таксаційні показники збирається в процесі проведення лісовпорядкування, при якому проводиться суцільна інвентаризація всіх лісових ділянок.

Поточна інформація визначається по матеріалах безперервного лісовпорядкування, при якому враховуються всі зміни в лісовому фонді надлісництва, які відбулися за поточний рік.

При складанні плану господарської діяльності філії, проводиться аналіз таксаційних показників, на які мають вплив обсяги запроектованих і проведених заходів.

6. Моніторингові дослідження на ділянках планованої діяльності

Моніторингові дослідження проводились згідно планових завдань післяпроектного моніторингу протягом 2024 року на ділянках планованої діяльності надлісництва.

З метою об'єктивної оцінки впливу лісогосподарської діяльності на лісові біотопи, моніторингові ділянки обирались на території різних лісництв надлісництва та на різній стадії розробки (до початку проведення діяльності, в процесі ведення діяльності та після завершення рубки).

У 2024 р. планова діяльність ФІЛП «РАДОМИШЛЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» (Радомишльська діляниця) проводилася у всіх лісництвах в сукупності на 84 ділянках (виділах), на загальній площі 213,3 га, а саме:

- Радомишльське лісництво на 14-ти ділянках, на загальній площі 28,2 га;
- Потіївське лісництво на 25-ти ділянках, на загальній площі 55,3 га;
- Поташнянське лісництво на 20-ти ділянках, на загальній площі 41,5 га;
- Кримоцьке лісництво на 11-ти ділянках, на загальній площі 22,8 га;
- Краснобірське лісництво на 12-ти ділянках, на загальній площі 28,2 га;
- Білківське лісництво на 2-х ділянках, на загальній площі 4,0 га.

Фактичні рубки проводили відповідно до Відомості чергової лісосіки на 2024 р. (Додаток Б), згідно з виписаними лісорубними квитками.

Переважаюча більшість деревостанів, які були відведені під лісосіки – зрілі соснові насадження.

Фактичні рубки головного користування здійснювали на загальній площі 410,4 га, з яких заготовлено деревини 125302 м³, в тому числі ліквідної 107613 м³. Суцільні санітарні рубки проводили на загальній площі 35,4 га, з яких заготовлено деревини 5670,0 м³, в тому числі ліквідної – 4925,0 м³. Загалом за результатами провадження планованої діяльності, на момент підготовки звіту, заготовлено деревини 130972,0 м³, в тому числі ліквідної – 112538,0 м³ (табл. 2).

Таблиця 2

Фактична рубка лісу за 2024 р. та заготівля деревини

Тип лісогосподарської діяльності	Площа, га	Заготівля деревини, куб. м	Ліквідна деревина
Рубки головного користування - всього	410,4	125302	107613
Суцільні санітарні рубки	35,4	5670	4925

Всього	445,8	130972	112538

Моніторингові дослідження проводились на ділянках, де проводилися та завершено рубки головного користування у 2024 році та на таких, що розпочато в попередній період. Дослідженнями охоплено п'ятнадцять ділянок, де здійснювали суцільнолісосічні рубання.

Нижче подаються описи моніторингових ділянок і результати моніторингу.

На обстежених ділянках, де закінчено проведення суцільних рубок головного користування невивезеної деревини та другорядних лісових матеріалів не виявлено. За результатами огляду місць заготівлі деревини та інших продуктів лісу на місцях планової діяльності складено Акти огляду місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів. Копії Актів огляду та заготівлю деревини наведено в Додатку Г.

Аналіз розташування ділянок, які відведені в рубку головного користування показав, що ділянки не входять до об'єктів Смарагдової мережі та природно-заповідного фонду. За результатами проведення рубок головного користування можуть відбудуватися зміни типів оселищ (біотопів), які будуть визначені після завершення лісгосподарських робіт та розвитку живого надґрунтового покриву. Очікується, що внаслідок проведення рубок головного користування зміна типів оселищ (біотопів) не відбудеться.

Площа кожної з ділянок, які відведені в рубку головного користування не перевищує 3 га. Більшість ділянок належать до соснового господарства.

Ділянки відведено правильно з проведенням необхідних польових робіт та оформленням відповідної технічної документації. Розроблення даних ділянок проводиться упродовж 2024 року, відповідно контроль за правильністю розробки буде наведено у наступних звітах.

Під час проведення моніторингових досліджень на ділянках планованої діяльності здійснювався огляд місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів з метою виявлення повноти і правильності розробки лісосік, заготівлі другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань, а також виявлення залишених недорубів, невивезеної деревини і другорядних лісових матеріалів.

Ознак порушень на місцях заготівлі деревини, правильності розробки лісосік, здійснення побічних лісових користувань не виявлено. На кожну лісосіку до початку її розробки складається карта технологічного процесу розроблення лісосіки (технологічна карта), яка з урахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт.

У технологічних картах розроблення лісосік зокрема містяться:

- перелік підготовчих робіт;
- схема розробки лісосіки з нанесеними на неї виробничими об'єктами, устаткуванням, волоками тощо;
- способи проведення лісозаготівельних операцій (звалювання дерев, обрубання сучків, трелювання, спуск, кряжування, сортування, штабелювання, навантаження деревини, очищення місць рубок);
- черговість розробки пасік;
- заходи щодо охорони праці;

- природоохоронні вимоги (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту, залишення цінних дерев тощо).

Більшість ділянок представлені сосновими лісами (*Pineta sylvestris*). З рослинністю чагарникового, трав'яного, наземного покривів, виділяються різні асоціації: соснові лишайникові (*Pinetum cladoniosum*), вересові (*Pinetum callunosum*), орлякові (*Pinetum pteridiosum*), орляково-чорницеві (*Pinetum pteridoso-vacciniosum (myrtilli)*), чорницеві (*Pinetum vacciniosum*), зеленомохові (*Pinetum hylocomiosum*), чорницево-зеленомохові (*Pinetum vaccinioso-hylocomiosum*), довгомохові (*Pinetum leucobryosum*). Ліси *Pinetum cladoniosum* – це одноярусні деревостани із зімкненістю крони 0,6. Підлісок відсутній. Поодинокі трапляються ялівець звичайний (*Juniperus communis* L.), рокитник руський (*Cytisus ruthenicus*).

Таблиця 3

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Потіївське лісництво, квартал 77, виділ 12

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Паслін чорний	<i>Solanum nigrum</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Крушина ламка	<i>Frangula alnus</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Олень європейський	<i>Cervus elaphus</i>	Берн III
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 4

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Потіївське лісництво, квартал 11, виділ 18

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	

Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Паслін чорний	<i>Solanum nigrum</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Крушина ламка	<i>Frangula alnus</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Олень європейський	<i>Cervus elaphus</i>	Берн III
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Засць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 5

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Потіївське лісництво, квартал 50, виділ 6-4

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Дзвоники головчасті	<i>Campanula glomerata</i>	
Тополя тремтяча	<i>Populus tremula</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Груша лісова	<i>Pyrus communis</i>	
Дерева черешні	<i>Prunus avium</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Жук-олень	<i>Lucanus cervus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Засць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 6.

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Радомишльське лісництво, квартал 41, виділ 9.1

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	
Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 7

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Радомишльське лісництво, квартал 58, виділ 9-3

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	
Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II

Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 8

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Радомишльське лісництво, квартал 27, виділ 9-4

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Костриця червона	<i>Festuca rubra</i>	
Молінія голуба	<i>Molinia caerulea</i>	
Осока волосистоплодна	<i>Carex lasiocarpa</i>	
Пухівка піхвяста	<i>Eriophorum vaginatum</i>	
Журавлина болотяна	<i>Vaccinium oxycoccos</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Крушина ламка	<i>Frangula alnus</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Зеленяк	<i>Chloris chloris</i>	Берн II
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Лось європейський	<i>Alces alces</i>	ЧКУ, Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 9

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Кримоцьке лісництво, квартал 68, виділ 22-1

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	

Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 10

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Кримоцьке лісництво, квартал 11, виділ 3

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	
Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 11

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Кримоцьке лісництво, квартал 75, виділ 19-1

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	
Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i>	
Чорниця звичайна	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Крук	<i>Corvus corax</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	Берн III
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	Берн III

Таблиця 12

Перелік видів рослин і тварин зареєстрованих на ділянці
Білковське лісництво, квартал 64, виділ 3-1

Українська назва	Латинська назва	Охоронні категорії
Рослини		
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i>	
Перестріч дібровний	<i>Melampyrum nemorosum</i>	
Полин-нехворощ	<i>Artemisia campestris</i>	
Тополя тремтяча	<i>Populus tremula</i>	
Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i>	
Тварини		
Зяблик звичайний	<i>Fringilla coelebs</i>	Берн III
Синиця велика	<i>Parus major</i>	Берн II

Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	Берн II
Зозуля звичайна	<i>Cuculus canorus</i>	Берн III
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	Берн II
Кабан дикий	<i>Sus scrofa</i>	

7. Заходи і дії із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля

Для зменшення негативного впливу лісогосподарських заходів на біологічне різноманіття та задля збереження рідкісних видів тварин і рослин, виявлених на територіях впровадження планової діяльності Радомишльського над лісництва рекомендується вжити наступних заходів.

В умовах свіжого субору слід забезпечувати відновлення не лише головної породи – сосни звичайної, а і сприяти природному поновленню супутніх – берези повислої, осики, дуба звичайного та чагарникових підлісочних видів – крушини ламкої, верби козячої, горобини. Збагачення видового складу молодих насаджень дасть можливість зменшити ступінь пошкодження головної породи жуками-короїдами.

Навколо місць зростання популяцій рідкісних і зникаючих видів рослин створювати охоронну зону шириною 50 м відповідно до Додатку 1 Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України №557 від 29.12.2016 р. – Перелік видів рослинного світу, занесених до Червоної книги України, для збереження яких створюють охоронні ділянки.

У випадку виявлення місць гніздування лелеки чорного, для їх збереження, необхідно створювати навколо гнізд охоронні ділянки відповідно до «Плану дій щодо збереження чорного лелеки (*Ciconia nigra* L.) в Україні», затвердженого наказом Мінприроди України № 102 від 11.03.2019 р. (погоджено із Мінагрополітики України та Держлісагентством України). Відповідно, охоронна ділянка має складатися із двох частин – ділянка суворої охорони і ділянка сезонної охорони. Ділянка суворої охорони має включати територію радіусом не менше 100 метрів довкола гнізда. На цій території рекомендується заборонити здійснення будь-якої діяльності та робіт протягом усього року, а під час гніздового періоду – навіть перебування.

Навколо місць існування тварин, внесених до Додатку 2 Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України № 557 від 29.12.2016 р. – Перелік видів тваринного світу, занесених до Червоної книги України, створювати охоронні зони для їх збереження.

На лісових дорогах і просіках, що проходять через ділянку суворої охорони, мають стояти попереджувальні аншлаги, що забороняють вхід з 1 квітня до 15 червня (гніздовий період), за виключенням умов передбачених під час військового стану. Окрім того, на ділянці сезонної охорони під час гніздового періоду рекомендується заборонити проведення будь-якої діяльності та робіт на території радіусом не менше 500 м навколо гнізда.

Збереження популяції чаплі сірої пов'язано з доступністю до кормової бази (риборозвідних водойм) Лісостепової зони, що істотно впливає на її відновлення. Найчастіше, в зоні дослідження, чаплі здобувають корм уздовж річки Тетерів та її потоків (Гузій А.І. та інші, 2006). У зв'язку з цим, об'єкт Смарагдової мережі Долина річки Тетерів (Teteriv river valley) (UA0000320) є важливими для збереження і відтворення популяції птаха.

Для збереження популяції жука-олень (виявлено у II кварталі, в репродуктивний період) немає необхідності у розробці додаткових засобів, що пов'язано з наявністю природоохоронної зони – старовікових дубових насаджень, оскільки старовікові насадження за участі дуба є типовими біотопами виду.

До заходів, що зменшують негативний вплив лісогосподарської діяльності на об'єкти збереження Смарагдової мережі належать: збереження куртин дерев або підросту на лісосіках, залишення крупномірної сухостійної деревини та порубочних решток, забезпечення стабільності гідрологічного режиму територій, підтримання оптимальної повноти насаджень, підбір оптимального породного складу при штучному лісовідновленні тощо.

Детальний перелік заходів зі збереження біологічного і біотопічного різноманіття буде розроблений у процесі впровадження планової діяльності, у відповідності до виявлених загроз.

8. Заходи і дії із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу господарської діяльності на довкілля

Для зменшення негативного впливу лісогосподарських заходів на біологічне різноманіття та задля збереження рідкісних видів тварин і рослин, виявлених на територіях впровадження планової діяльності Радомишльського надлісництва рекомендується вжити наступних заходів.

В умовах свіжого субору слід забезпечувати відновлення не лише головної породи – сосни звичайної, а і сприяти природному поновленню супутніх – берези повислої, осики, дуба звичайного та чагарникових підлісочних видів – крушини ламкої, верби козячої, горобини. Збагачення видового складу молодих насаджень дасть можливість зменшити ступінь пошкодження головної породи жуками-короїдами.

Навколо місць зростання популяцій рідкісних і зникаючих видів рослин створювати охоронну зону шириною 50 м відповідно до Додатку 1 Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України №557 від 29.12.2016 р. – Перелік видів рослинного світу, занесених до Червоної книги України, для збереження яких створюють охоронні ділянки.

У випадку виявлення місць гніздування лелеки чорного, для їх збереження, необхідно створювати навколо гнізд охоронні ділянки відповідно до «Плану дій щодо збереження чорного лелеки (*Ciconia nigra* L.) в Україні», затвердженого наказом Мінприроди України № 102 від 11.03.2019 р. (погоджено із Мінагрополітики України та Держлісагентством України). Відповідно, охоронна ділянка має складатися із двох частин – ділянка суворої охорони і ділянка

сезонної охорони. Ділянка суворої охорони має включати територію радіусом не менше 100 метрів довкола гнізда. На цій території рекомендується заборонити здійснення будь-якої діяльності та робіт протягом усього року, а під час гніздового періоду – навіть перебування.

Навколо місць існування тварин, внесених до Додатку 2 Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України № 557 від 29.12.2016 р. – Перелік видів тваринного світу, занесених до Червоної книги України, створювати охоронні зони для їх збереження.

На лісових дорогах і просіках, що проходять через ділянку суворої охорони, мають стояти попереджувальні аншлаги, що забороняють вхід з 1 квітня до 15 червня (гніздовий період), за виключенням умов передбачених під час військового стану. Окрім того, на ділянці сезонної охорони під час гніздового періоду рекомендується заборонити проведення будь-якої діяльності та робіт на території радіусом не менше 500 м навколо гнізда.

Збереження популяції чаплі сірої пов'язано з доступністю до кормової бази (риборозвідних водойм) Лісостепової зони, що істотно впливає на її відновлення. Найчастіше, в зоні дослідження, чаплі здобувають корм уздовж річки Тетерів та її протоків (Гузій А.І. та інші, 2006). У зв'язку з цим, об'єкт Смарагдової мережі Долина річки Тетерів (Teteriv river valley) (UA0000320) є важливими для збереження і відтворення популяції птаха.

Для збереження популяції жука-олень (виявлено у II кварталі, в репродуктивний період) немає необхідності у розробці додаткових засобів, що пов'язано з наявністю природоохоронної зони – старовікових дубових насаджень, оскільки старовікові насадження за участі дуба є типовими біотопами виду.

До заходів, що зменшують негативний вплив лісогосподарської діяльності на об'єкти збереження Смарагдової мережі належать: збереження куртин дерев або підросту на лісосіках, залишення крупномірної сухостійної деревини та порубочних решток, забезпечення стабільності гідрологічного режиму територій, підтримання оптимальної повноти насаджень, підбір оптимального породного складу при штучному лісовідновленні тощо.

Детальний перелік заходів зі збереження біологічного і біотопічного різноманіття буде розроблений у процесі впровадження планової діяльності, у відповідності до виявлених загроз.

9. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.

Економічна діяльність філії ґрунтується на заготівлі і реалізації деревини від рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну систему рубання.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення.

На кожну лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише відповідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

На підприємстві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Хускварна або Штиль.

Після розрізування стовбурів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ – 80 та МТЗ-82, МТЗ -892 «Беларусь», обладнаних кліщовим захватом.

Тип тракторів – колісні універсальні класу 1,4.

Марка двигуна тракторів МТЗ – 80, МТЗ-82 – Д – 240/ 243, МТЗ-892 - Д- 245,5 двигуни дизельні чотирьохциліндрові чотирьохтактні з безпосереднім вприском і робочим об'ємом -4,75л. та номінальною частотою обертів 2200 об/іс..

Потужність МТЗ-80, кВт (к.с.) – 59,25 (80), МТЗ – 82, кВт (к.с.) – 60 (81), МТЗ – 892, кВт (к.с.) – 66 (89).

Таблиця 16

Габарити, вага, ширина колії та витрати палива

Показники	Одиниця виміру	Трактори		
		МТЗ-80	МТЗ-82	МТЗ -892
Габаритні розміри: довжина ширина висота	м	3,82	3,93	3,97
		1,97	1,97	1,97
		2,47	2,47	2,81
Дорожний просвіт (кліренс), мінімальний під заднім мостом	см	47	47	64,5
Конструктивна вага	тонна	3,00	3,20	3,90
Колія трактора регульована	см в межах	передні колеса 120-180 задні колеса 135-180		
Витрати палива	г/кВт год.	238 4-7 літрів за год.	230 (від 220 до 260)	226

Ємкість паливного баку – 130л.

Застосування на лісозаготівлях швидкохідних колісних тракторів, які оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються у Радомишльському надлісництві, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі впливають на ґрунтову поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кушових рослин. По наших спостереженнях на лісосіках суцільних рубок із збереженням підросту збереженість підросту достатньо висока (до 50%). У місцях поодиноких проїздів колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рубки головного користування проводяться в деревостанах з загальним запасом деревини близько 286 м³/га, при середній площі лісосіки 2,3 га, і середньому об'ємі стовбура в корі близько 0,6 м³ (діаметр 30 см).

Рельєф лісосік в основному рівнинний. Переважають дерново-підзолисті сірі лісові, свіжі ґрунти, на яких багаторазовий прохід техніки по одному сліду (волоку) сильно впливає на прохідність і призводить до значного пошкодження ґрунту. Такі лісосіки можливо освоювати на протязі року, але вивезення лісопродукції планувати лише в суху погоду. Незначний обсяг лісосік на

занесених до Червоної книги України, для збереження яких створюють охоронні ділянки.

У випадку виявлення місць гніздування лелеки чорного, для їх збереження, необхідно створювати навколо гнізд охоронні ділянки відповідно до «Плану дій щодо збереження чорного лелеки (*Ciconia nigra* L.) в Україні», затвердженого наказом Мінприроди України № 102 від 11.03.2019 р. (погоджено із Мінагрополітики України та Держлісагентством України). Відповідно, охоронна ділянка має складатися із двох частин – ділянка суворої охорони і ділянка сезонної охорони. Ділянка суворої охорони має включати територію радіусом не менше 100 метрів довкола гнізда. На цій території рекомендується заборонити здійснення будь-якої діяльності та робіт протягом усього року, а під час гніздового періоду – навіть перебування.

Навколо місць існування тварин, внесених до Додатку 2 Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України № 557 від 29.12.2016 р. – Перелік видів тваринного світу, занесених до Червоної книги України, створювати охоронні зони для їх збереження.

Начальник надлісництва

Руслан ТКАЧУК